

MUISTOJA MEHTOSEN SISARUKSISTA

Pinski julkaisee vastikään ylöskirjattuja tietoja Mehtosen sukuhaarasta. Kyseessä ovat sukukirjan taulussa 89 mainitun Alina Orbinskin ja hänen puolisonsa Kalle Mehtosen jälkeläiset.

Alina ja Kalle Mehtosen perhe asui Rantasalmen Hiltulassa, Kierolanmäellä olevalla Metsolan tilalla. Talo sijaitsi mäellä peltojen ympäröimänä. Vanha asuinrakennus, aitat, sauna, riihi sekä 1960-luvulla uusittu navetta ovat edelleen pystyssä ja käyttökelpoisia. Tilaa pitää nykyään suvun jälkipolvi vapaa-ajan asuntonaan.

Alina ja Kalle Mehtosella oli suuri perhe, yhdeksän tyttöä ja yksi poika. Työväkeä oli siis saatavilla ja samalla lapset kasvoivat työn tekemisen myötä sen kunnioittamiseen ja uuden oppimiseen. Vanhempien ikäännyttyä osa tytöistä jatkoi talon pitoa kymmeniä vuosia.

Seuraavassa perheen lasten elämänvaiheita, osittain muistitiedon mukaan laadittuja, siksi niissä esiintyy puutteita.

1. Sylvi Edita (Ruohoaho) 1898-1985

Puoliso Albin Ruohoaho 1896-1973

Lapset:

Pentti Albin 1920-1999

Paavo Kalevi 1922-1990

Arvo 1925-

Veikko Ilmari 1927-2011

Liisa Marketta (Kostiainen) 1929-2006

Lauri Alpo 1933-1986

Kirsti, kuollut alle 10-vuotiaana

Perhe asui Hiltulassa isän itse rakentamassa talossa. Talous oli omavarainen, pellostaa saatiin ruoka perheelle ja kotieläimille. Hiltulan puhelinkeskus oli Ruohoahon talossa ja Sylvi toimi vuosikymmenet sen hoitajana. Albin kuului pitkähkön ajan Rantasalmen kunnanvaltuustoon.

Aikuisiksi vartuttuaan lapset lähtivät vuorollaan kodista omiin ammatteihinsa. Pentti perheineen jäi asumaan kotiin ja huolehtimaan vanhemmistaan, jotka asuivat siellä kuolemaansa asti.

2. Elna Lyyli 1899-1966

Nuorena Elna oli töissä Savonlinnassa Ikosen maitokaupassa, mutta kun kotona tarvittiin työväkeä, hän palasi auttamaan vanhempiaan Apua tarvittiin monella osa-alueella, varsinkin veljen sotaan lähdettyä. Elna omisti elämänsä kotitalolle, jossa hän asui elämänsä loppuun asti.

3. Aini Maria 1901-2000

Ensimmäinen kodin ulkopuolinen työpaikka Ainilla oli lähellä oleva Viisalan kartano, jossa hän työskenteli mm. karjakon apulaisena. Kun ikää karttui lisää, hän siirtyi Joroisiin majatalon hoitajaksi. Työnteko majoitusosalalla jatkui Mikkelissä hotelli Kalevassa, jossa Aini toimi matkustajaosaston hoitajana. Sodan aikana hän palveli siellä Päämajan upseereita, mm. marsalkka Mannerheimia, näiden käydessä hotellissa päiväkahvilla.

Kun kotona tarvittiin lisää työväkeä, Aini palasi sinne ja piti tilaa sisartensa kanssa kantaen päävastuun asioiden hoidosta. Lisäksi hän toimi suosittuna pitokokkina useamman pitäjän alueella.

Viimeiset vuotensa Aini asui rivitalo-osakkeessa Rantasalmen kirkonkylässä

4. Martta Johanna (Malkki) 1904-1988

Puoliso Kalle Malkki 1901-1975

Lapset:

Reino Kalevi 1931-1981

Anja Riitta (Veijalainen) 1939-

Risto Tapio s. 1942, kuoli 11 kk. ikäisenä

Käsistään käteväenä Martta meni ompeluoppiin Lydia Kokille, jonka kanssa kiersi ajan tavan mukaan taloissa ompelemassa.

Perheen perustamisen ja Savonlinnaan muuton jälkeen hän oli kotiäitinä, kävi sitten myöhemmin töissä, enimmäkseen ompelijana. Martta teki ompelutyötä myös kotona ja toimi aikanaan lapsenlasten hoitajana.

Aviomiehen kanssa ja talkoovoimin rakennettiin talo Savonlinnan Kellarpeltoon, siinä Martta asui kuolemaansa asti. Talon on edelleen jälkipolven hallussa.

Martta osallistui Linnalan äitikerhoon ja sen loputtua Kellarpellon eläkeläiskerhoon, jonka kanssa tehtiin matkoja koti- ja naapurimaissa.

Jälkipolvi muistaa Martan rakastavana ja lämpimänä ihmisenä, jonka kodin ovet olivat avoinna kaikille.

5. Katri 1906-1999

Eläinrakkaana ihmisenä Katri meni karjakkokouluun. Sieltä valmistuttuaan hän oli töissä Päijät-Hämeessä Asikkalassa ja sen jälkeen Joroisissa Torstilan kartanossa.

Kodin tarvitessa työväkeä Katri tuli hoitamaan tilaa sisartensa kanssa hyödyntäen osaamistansa karjanhoidossa. Lisäksi hän teki töitä mielellään myös hevosen kanssa.

Viimeiset vuotensa Katri asui Rantasalmen kirkonkylässä rivitalo-osakkeessa

6. Helvi 1908-1995

Helvin työura alkoi Mikkelissä ravintola Suur-Savossa. Tarjoilijan ammatti vaihtui aikanaan ravintolanhoitajan asemaan, jossa hän toimi aina eläkkeelle jäämiseensä asti.

Saman työnantajan palveluksessa tehdyn pitkän työuran ansiosta Helville myönnettiin valtiollinen ansiomerkki.

Viimeiset vuotensa Helvi asui sisartensa kanssa ensin Kierolanmäellä ja sitten Rantasalmen kirkonkylässä.

7. Aune (Hirvonen) 1911-1995

Puoliso Valtter Juhana Hirvonen 1909- 1992

Lapset:

Ritva Tuulikki 1936-

Hilkka Leena (Ala) 1941-

Airi Kyllikki (Pajari) 1943-

Asko Juha 1951-

Kotona viettämiensä nuoruusiän alkuvuosien jälkeen Aune avioitui ja meni miniäksi läheiseen Pölläskylään, appivanhempien kuoltua hänestä tuli talon emäntä. Päivät täytyivät maalaistalon askareissa, jotka siihen aikaan olivat pääosin käsillä tehtäviä.

Talossa toimi vuosina 1930-1951 Pölläskylän kansakoulu, jonka koulukeittolan emännyyden Aune hoiti. Tähän sisältyi sota-aikana lähitaloihin majoitettujen evakkojen ruokahuolto.

Aune teki mielellään käsitöitä, kutoi kankaita, ompeli vaatteita ja monenlaisia kodin tekstiilejä. Käsitöiden tekeminen kesti lähes elämän loppuun asti. Hän toimi aktiivisesti Pihlajalahden Maatalousnaisissa ja oli myös joidenkin vuosien ajan pyhäkoulun opettajana. Vanhuusiällä hän kävi Linnalan eläkeläisten kerhossa. Aivan viime kuukausien sairaalassaoloa lukuun ottamatta Aune asui kotona elämänsä loppuun asti.

8. Anni (Romo) 1914-1985

Puoliso Urho Romo 1909-1971

Käsityöihmisenä Anni kävi kutomakursseja ja hyödynsi niillä saamiaan oppeja kodin kangaspuiden äärellä. Tiedot ja taidot lisääntyivät Säämingin emäntäkoulussa.

Käsitöiden teon ja kotiaskareiden lisäksi Anni kävi Aini-sisaren kanssa pitoja valmistelemassa.

Naimisiin mentyään hän meni Kangasniemelle maatalan emännäksi. Tulipalon tuhottua tilan päärakennuksen pariskunta muutti Mikkelin maalaiskuntaan.

Puolison kuoltua Anni asui Mikkelissä elämänsä loppuun asti.

9. Kaarlo Olavi 1917-1943

Suuren sisarussarjan ainoa poika oli tärkeä sekä vanhemmilleen että sisarilleen, sillä olihan hänestä tuleva tilan jatkaja.

Kaarlostta on kerrottu, että hän metsästeli ja liikkui muutenkin mielellään luonnossa. Luonteeltaan empaattisena hän puolusti tarpeen tullen sisaruksiaan.

Sodan alettua hän lähti sinne muiden tapaan, ja suru oli suuri, kun rintamalta tuli tieto Kaarlon kaatumisesta. Hänen muistonsa eli elävänä vanhempien ja sisarten mielissä koko heidän elämänsä ajan.

10. Maire Irene (Sihvonen) 1924-2011

Puoliso Helge Kalevi Sihvonen 1917-2010

Lapset:

Seija Hannele (Saarniaho) 1949-

Heikki Kalevi 1952-

Päivi Hillevi (Palm) 1959-

Jukka Tapani 1960-

Maire kävi sisarustensa tapaan Hiltulan kansakoulua, jonka jälkeen suoritti keskikoulun Mikkelin tyttölyseossa. Kartanpiirtäjäkurssin käytyään hän oli alan töissä Helsingissä.

Perheen perustamisen jälkeen Maire oli kotiäitinä vuoteen 1977. Työelämään palattuaan hän oli ensin konttoristina ja sen jälkeen Tiklaksella osastosihteerinä eläkkeelle jäämiseensä asti.

Maire teki mielellään käsitöitä, harrasti liikuntaa ja osallistui yhdistystoimintaan. Sodan aikana hän kuului Lotta-järjestöön ja oli nuoresta iästään huolimatta mm. hoitajana sotasairaalassa.

Koko sisarusparvelle yhteistä oli voimakas yhteisöllisyys, joka näkyi suhteessa vanhempiin ja toinen toisiinsa. Ihailtavaa oli myös kotitilaa pitäneiden sisarusten ahkeruus ja sitkeys. Koko maatalan työt tehtiin tilapäistä apua lukuun ottamatta itse, lähes ilman koneita ja muita työtä helpottavia välineitä.

Vanhempien edistyksellisestä asenteesta kertoo se, että lapset ovat voineet kehittää omia vahvuuksiaan ja suuntautua niiden mukaan omiin elämäntehtäviinsä.